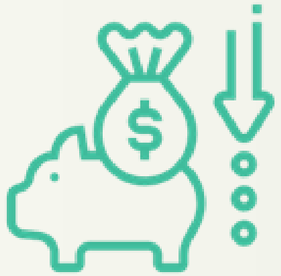
มาตรฐาน และวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต และเอกสารอื่น ตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565

โดย ดร. ธีรวัฒน์ โรจนไพฑูรย์
ผู้เชี่ยวชาญมาตรฐานดิจิทัลภาครัฐ
สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
(องค์การมหาชน)

วัฏจักรของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ และ ประโยชน์ของการยกระดับให้ได้มาตรฐาน

ลดค่าใช้จ่าย

เพิ่มความน่าเชื่อถือ

แลกเปลี่ยนข้อมูลได้

ที่มา : https://www.etda.or.th/th/Our-Service/Digital-Trusted-services-Infrastructure/TEDA/Speed-up-e-Licensing/e-Licensing-Transformation-Playbook.aspx

มาตรฐานและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาตตามวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

- แนวทางวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ ตามมติคณะรัฐมนตรี

- มาตรฐานฯ ว่าด้วยแนวปฏิบัติกระบวนการทางดิจิทัลภาครัฐ (มสพร. 6-2566)
- มาตรฐานฯ ว่าด้วยแนวปฏิบัติการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ (มสพร. 7-2565)

- ข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ว่าด้วยแนวทางการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ขมธอ. 23-2563)

มาตรฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำใบอนุญาตและเอกสารอื่น

มาตรฐานฯ ว่าด้วยแนวปฏิบัติกระบวนการทางดิจิทัลภาครัฐ ส่วนที่ 2 เรื่องมาตรฐานอ้างอิง (มสพร. 6-2 : 2566)

มาตรฐานสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
(องค์การมหาชน)
DGA Community Standard
มสพร. 6-2 : 2566
DGA 6-2 : 2566

ว่าด้วยแนวปฏิบัติกระบวนการทางดิจิทัลภาครัฐ – ส่วนที่ 2 เรื่องมาตรฐานอ้างอิง
GUIDELINES FOR DIGITAL GOVERNMENT PROCESS – PART 2 TECHNICAL REFERENCE
เวอร์ชัน 2.0

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
สำนักนายกรัฐมนตรี

https://dg.th/arh6xj4m90

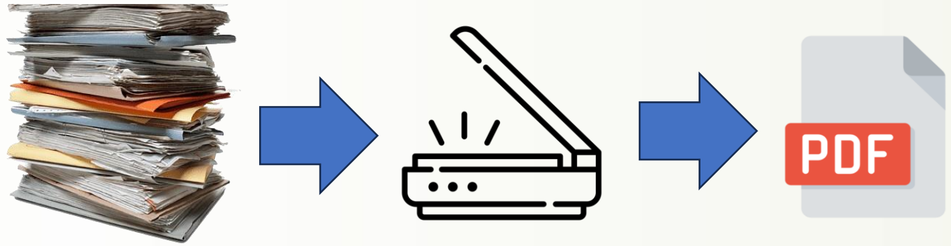
QR Code นี้สร้างโดย dg.th บริการสร้างลิงก์ย่อและ QR Code สำหรับหน่วยงานของรัฐ

- **รวบรวมมาตรฐานอ้างอิงสำหรับบริการภาครัฐทุกระดับ**
  - ด้านเอกสารอิเล็กทรอนิกส์
  - ด้านการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์
  - ด้านการพิสูจน์และยืนยันตัวตน
  - ด้านการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัล
  - ด้านข้อมูลเปิดและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
  - ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
  - ด้านเว็บไซต์และแอปพลิเคชัน
  - ด้านการเงิน
- **รวมถึงแนวทางการใช้งาน QR Code และ การแปลงเอกสารหรือข้อความให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์**

วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต และเอกสารอื่นตามระดับความพร้อมของบริการ

ระดับเริ่มต้น

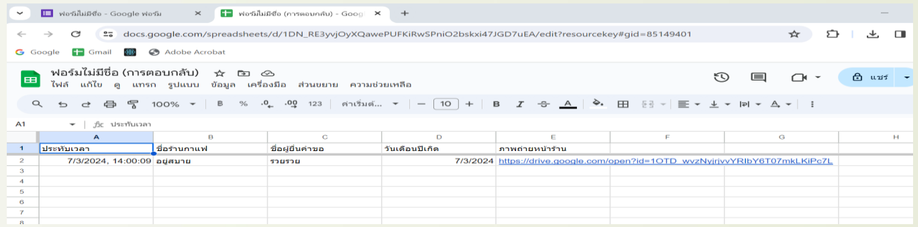
จัดทำเป็นเอกสารกระดาษ ลงนาม แล้วแปลงเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เช่น PDF

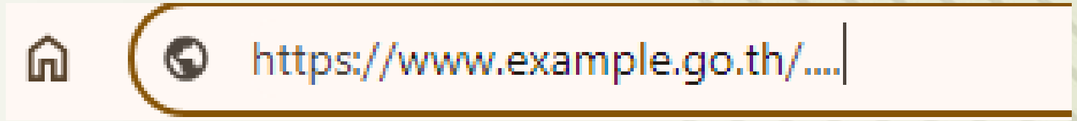
ปชช. แสดงใบอนุญาตเป็นภาพถ่ายจากโทรศัพท์มือถือหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นได้

จัดทำฐานข้อมูลใบอนุญาตอย่างง่าย เช่น Excel หรือ Google Sheets มีรายละเอียดใบอนุญาต และสถานะใบอนุญาต

เปิดเผยในเว็บไซต์ของหน่วยงาน หรือ กรณีไม่มีเว็บไซต์ อาจจัดเก็บบน Cloud Storage และประกาศเผยแพร่ Link ที่ปชช. สามารถเข้าดูได้

วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต และเอกสารอื่น ตามระดับความพร้อมของบริการ

ระดับมาตรฐาน

จัดทำใบอนุญาตเป็น ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น PDF

ลงนามด้วยลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั่วไป เช่น การใช้ภาพลายมือชื่อ (e-Signature)

มีวิธีการตรวจสอบข้อมูลว่าตรงกันกับฐานข้อมูลใบอนุญาตได้ เช่น การใช้ QR Code

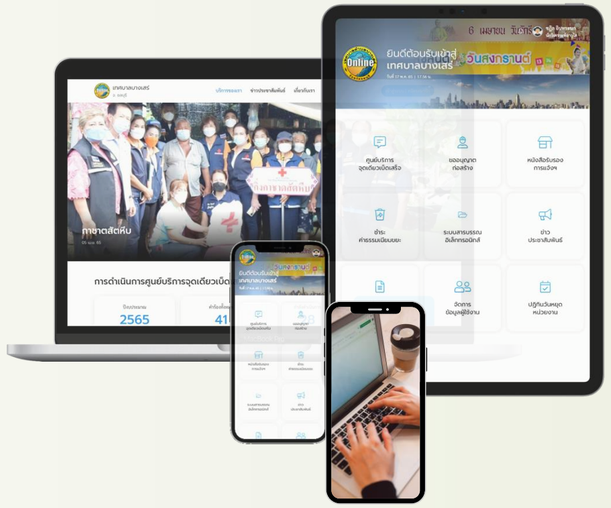
วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต และเอกสารอื่น ตามระดับความพร้อมของบริการ

ระดับมาตรฐาน (ต่อ)

ปชช. แสดงใบอนุญาตเป็นภาพ หรือข้อมูลทางเว็บไซต์ หรือแอปพลิเคชันของหน่วยงาน

จัดทำฐานข้อมูลใบอนุญาตในระบบ e-Service มีรายละเอียดใบอนุญาตและสถานะ รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลใบอนุญาตให้ ปชช. ตรวจสอบได้ เช่น ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน หรือผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (www.data.go.th)

data.go.th

ท้องถิ่นดิจิทัล
DIGITAL GOVERNMENT PLATFORM

รองรับการใช้งาน
หลากหลาย
อุปกรณ์สื่อสาร

วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต และเอกสารอื่น ตามระดับความพร้อมของบริการ

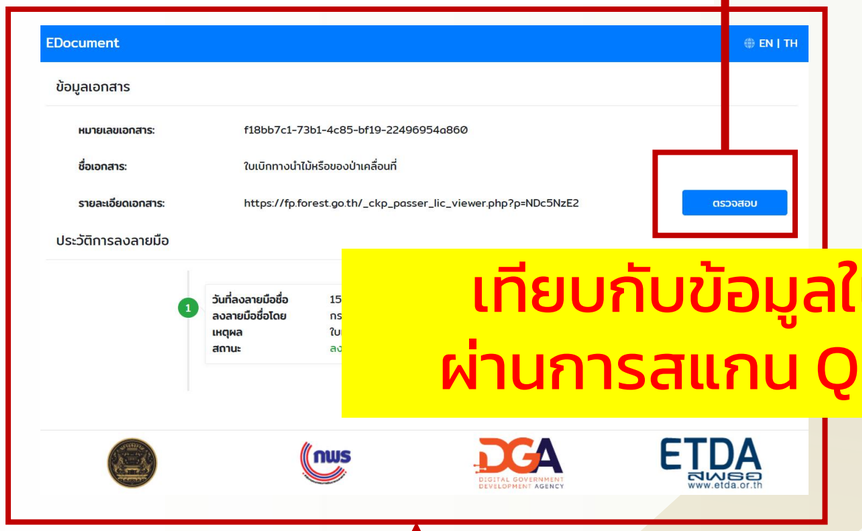

ระดับระดับสูง

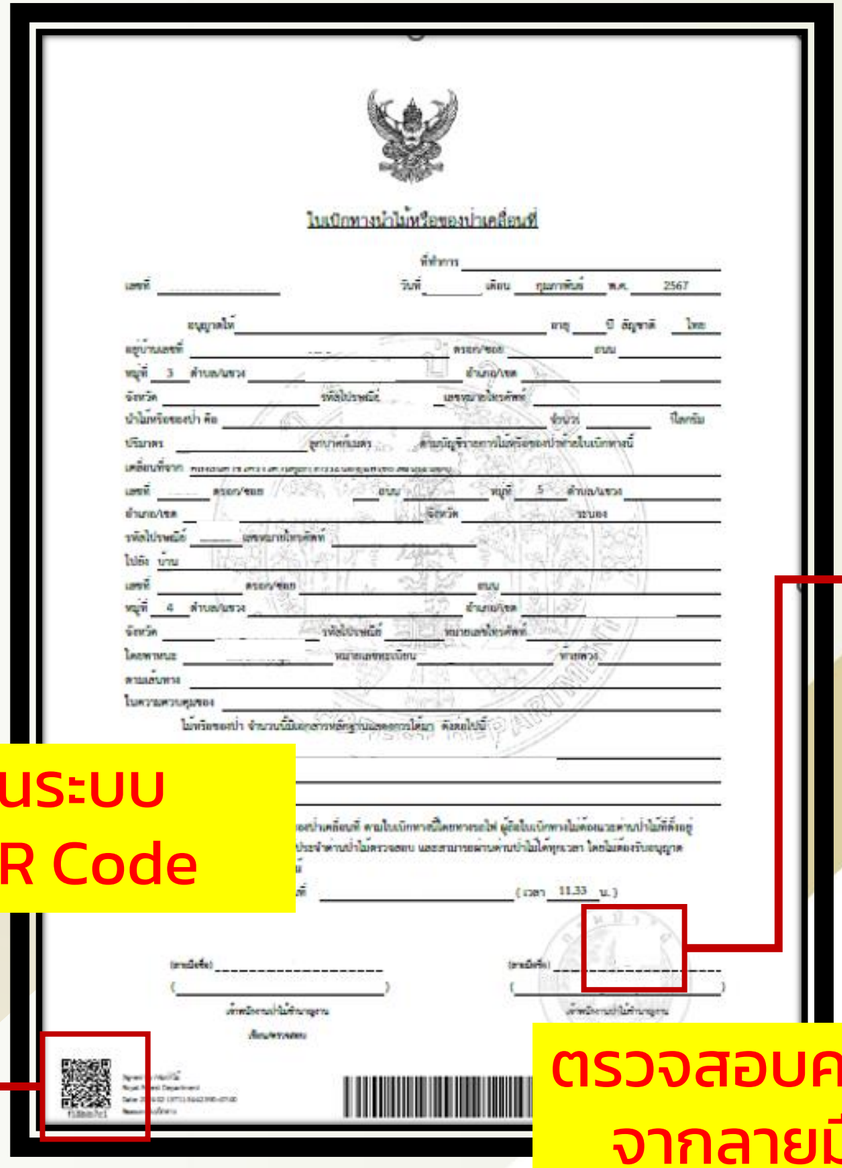
- จัดทำใบอนุญาต เช่นเดียวกับระดับมาตรฐาน อาจเสริมความน่าชื่อถือด้วยการใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ หรือเรียกว่าลายมือชื่อดิจิทัล (Digital Signature) ที่มีใบรับรองจากผู้ให้บริการออกใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ (CA)
- แสดงใบอนุญาตผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลกลาง เช่น Citizen Portal หรือ แอปพลิเคชันทางรัฐ

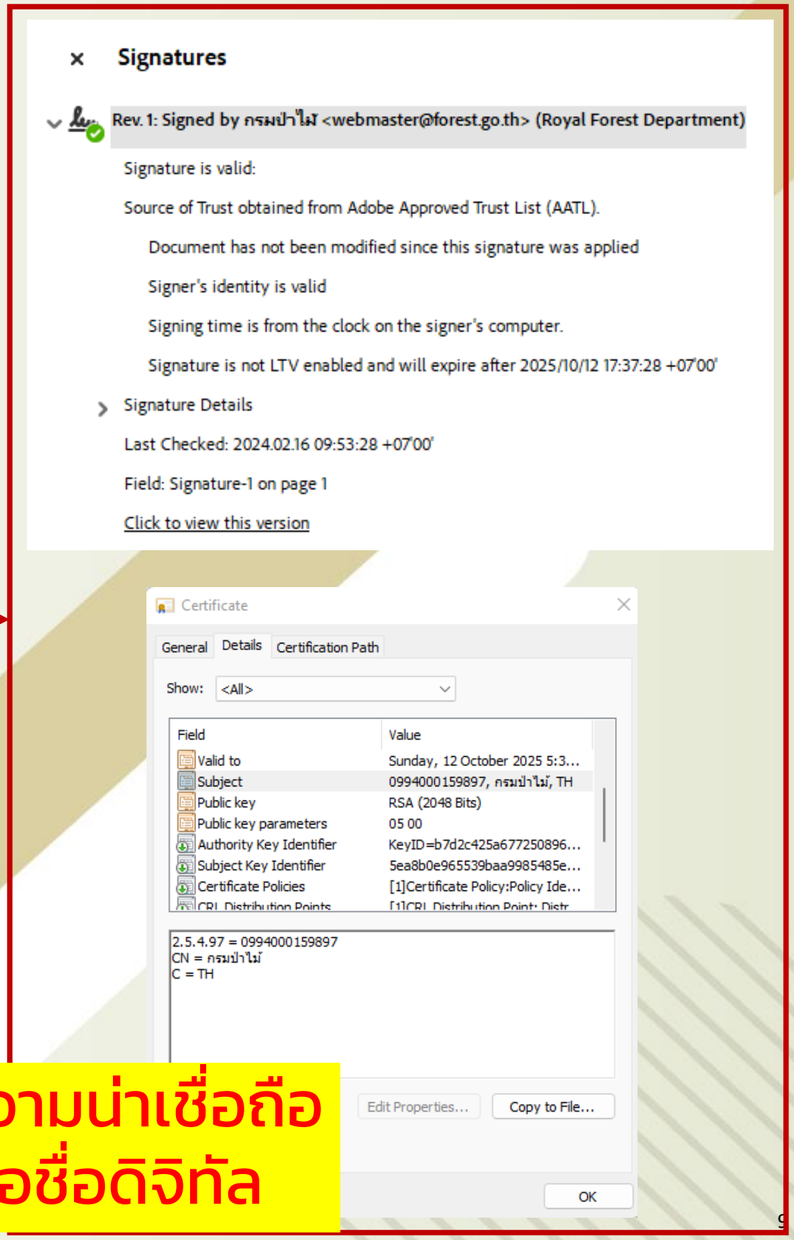
ตัวอย่างใบอนุญาต และการตรวจสอบ

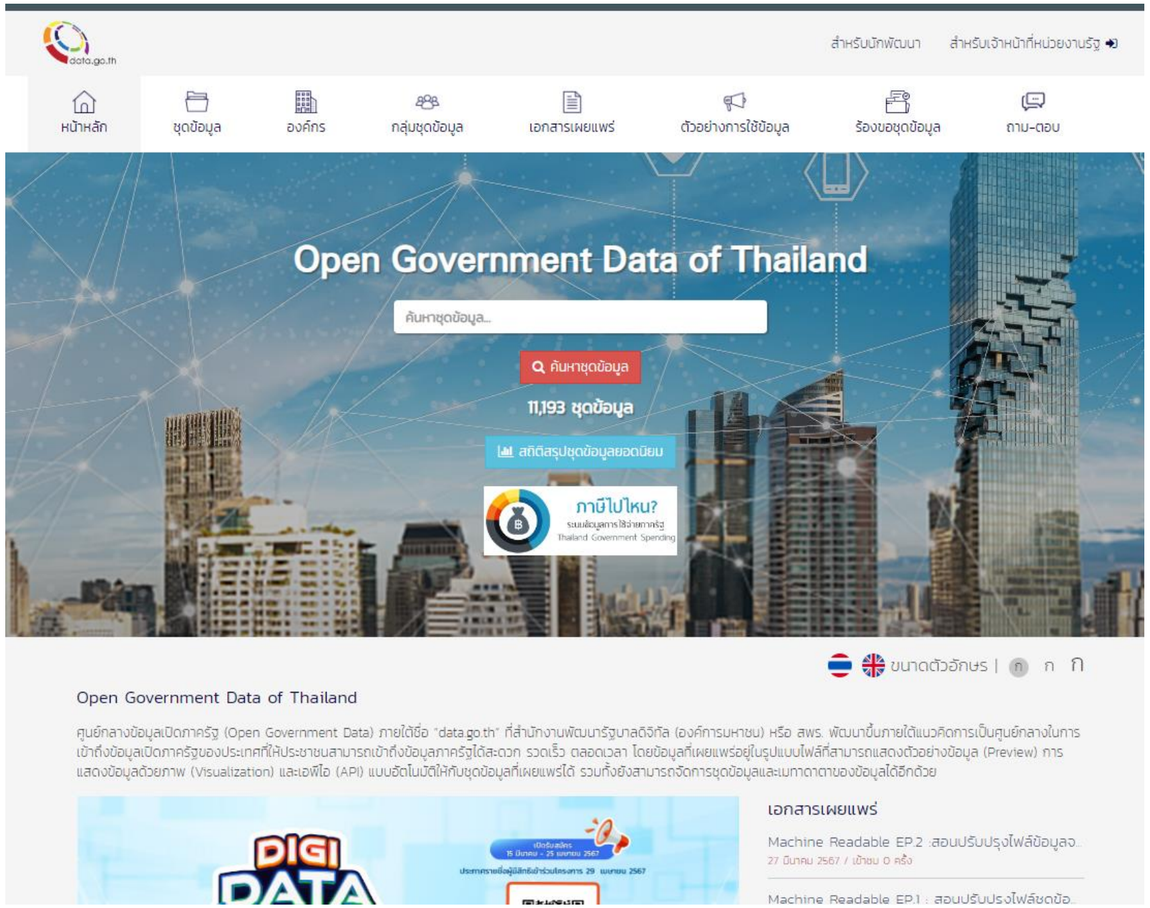
เทียบกับข้อมูลในระบบ
ผ่านการสแกน QR Code

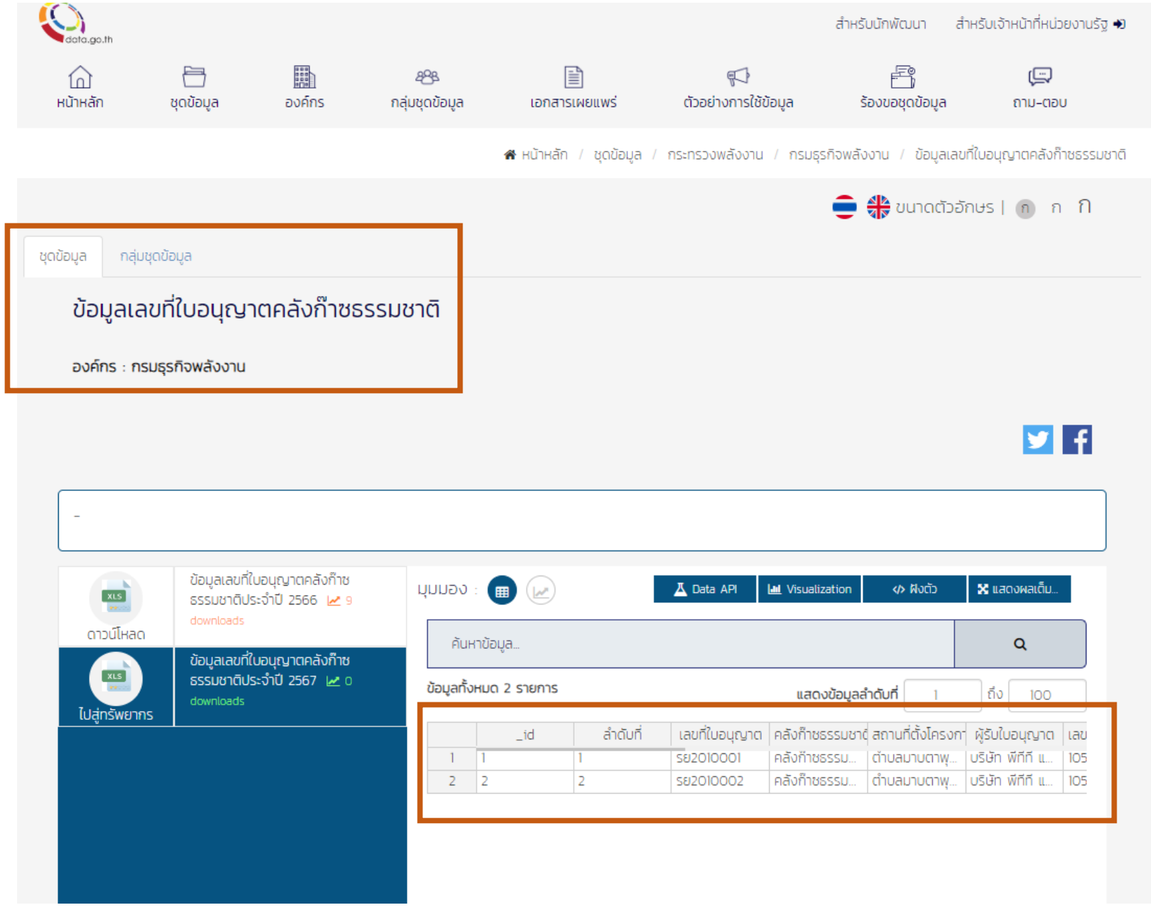

ตรวจสอบความน่าเชื่อถือ
จากลายมือชื่อดิจิทัล

ตัวอย่างการเผยแพร่ข้อมูลใบอนุญาตที่ต้องเปิดเผย ผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (data.go.th)

แล้ววิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ อยู่ในระดับใด? มีเครื่องมือใดช่วยหรือไม่ ?

DGA อยู่ระหว่างการพัฒนาหลักเกณฑ์ และการประเมินระดับวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับบริการภาครัฐ

ครอบคลุมถึงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาตตามวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ

ขั้นตอนที่ 1 แบบประเมินลักษณะและความสำคัญของบริการเพื่อระบุกลุ่มการให้บริการ

เลือกตัวเลือกที่สอดคล้องกับบริการที่ต้องการประเมิน กรณีบริการมีลักษณะตรงกับหลายตัวเลือก สามารถลงสัญลักษณ์ได้มากกว่าหนึ่งตัวเลือกและให้เลือกกลุ่มบริการ**ที่มีระดับความสำคัญหรือความเสี่ยงมากที่สุด** ซึ่งได้เรียงจากน้อยไปมากตามลำดับเลขกลุ่มการให้บริการ

ตัวเลือก	ลักษณะบริการ	กลุ่มการให้บริการ
☐	บริการให้ข้อมูลทางเดียว เช่น การสืบค้นข้อมูลสาธารณะทั่วไป	1.กลุ่มการให้บริการข้อมูลพื้นฐาน
☐	บริการการรับยื่นคำขอทั่วไป เช่น การรับแจ้งเรื่องทั่วไป การขอให้ตรวจสอบหรือดำเนินการ	2.กลุ่มการให้บริการข้อมูลที่มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการ
☐	เป็นบริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มีการขอใบอนุญาต หนังสือรับรอง หรือมีการเก็บและใช้ข้อมูลส่วนบุคคล โดยให้บริการในระดับพื้นที่ หรือกลุ่ม	3.1 กลุ่มการให้บริการธุรกรรมทั่วไป
☐	เป็นบริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มีการขอใบอนุญาต หนังสือรับรอง หรือมีการเก็บและใช้ข้อมูลส่วนบุคคล โดยให้บริการเป็นวงกว้างระดับประเทศ	3.2 กลุ่มการให้บริการธุรกรรมวงกว้าง
☐	บริการโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบสื่อสาร การขนส่ง การธนาคาร ตามลักษณะการให้บริการเป็นหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ [10]	4.กลุ่มการให้บริการธุรกรรมที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ หรือบริการที่มีความเสี่ยงสูง
☐	บริการที่ให้บริการทางธุรกรรมแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เช่น ระบบ One-stop Service	4.กลุ่มการให้บริการธุรกรรมที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ หรือบริการที่มีความเสี่ยงสูง

ขั้นตอนที่ 2 แบบประเมินระดับของวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละกระบวนการ

เลือกกระบวนการที่มีการดำเนินการและระดับวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สอดคล้องกับกระบวนการ กรณีสอดคล้องกับวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หลายระดับให้เลือก**ระดับที่สูงที่สุดเพียงระดับเดียว**

กระบวนการ	ระดับเริ่มต้น (Initial)	ระดับมาตรฐาน (Standard)	ระดับสูง (Advanced)
☐ การสืบค้นข้อมูล	☐ มี 1 ช่องทาง ส่งข้อความสอบถามและตอบกลับทางอีเมลกลางของหน่วยงาน หรือสื่อสังคมออนไลน์ของหน่วยงาน	☐ มี 1 ช่องทางสืบค้นจาก เว็บไซต์ หรือโมบายแอปพลิเคชัน	☐ มี 1 ช่องทางที่สามารถให้ข้อมูลทางแพลตฟอร์มกลาง หรือมีการโต้ตอบแบบอัตโนมัติ เช่น แชทบอท (Chatbot)
☐ การพิสูจน์และยืนยันตัวตน	☐ มี 1 วิธีการตรวจเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่แสดงตนโดยเจ้าหน้าที่ หรือการแสดงตนผ่าน Video Call	☐ มี 1 วิธีการตรวจสอบเอกสารหลักฐานแสดงตนเทียบกับข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เช่น กรมการปกครอง ผ่านการเชื่อมโยงข้อมูลจากศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูล เช่น GDX หรือ Linkage Center ของกรมการปกครอง	☐ มี 1 วิธีการพิสูจน์และยืนยันตัวตน จากผู้ให้บริการพิสูจน์และยืนยันตัวตนภาครัฐ (Digital ID) เช่น ThaiD หรือบริการของภาคเอกชนที่ได้รับอนุญาต
☐ การจัดทำแบบคำขอ และยื่นคำขอ	☐ มี 1 วิธีการรับข้อความ ภาพถ่าย หรือ แบบฟอร์มเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (PDF) หรือ รับข้อมูลจาก	☐ มี 1 วิธีการรับข้อมูลจากแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (E-Form) ผ่านเว็บไซต์ หรือ โมบายแอปพลิเคชัน	☐ มี 1 วิธีการรับข้อมูลจากแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (E-Form) ที่มีระบบเติมข้อมูลเบื้องต้น (Pre-fill Form) หรือเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อ

3.2.แบบเปรียบเทียบผลลัพธ์ขั้นตอนที่ 1 และ 2 กับระดับวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่แนะนำ

กลุ่มการให้บริการเลือกกลุ่มการให้บริการจากผลประเมินขั้นตอนที่ 1	การสืบค้นข้อมูล	การพิสูจน์และยืนยันตัวตน	การจัดทำแบบคำขอและยื่นคำขอ	การตรวจสอบและพิจารณาคำขอ	การอนุมัติ	การชำระค่าธรรมเนียม	กระบวนการออกใบอนุญาตหรือเอกสารอื่น	กระบวนการจัดส่งใบอนุญาตหรือเอกสารอื่น	การติดตามสถานะและการแจ้งเตือน	การแสดงใบอนุญาต	ความมั่นคงปลอดภัย	การสนับสนุนทางเทคนิคให้ผู้รับบริการ
☐ 1. กลุ่มการให้บริการข้อมูลพื้นฐาน	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
☐ 2. กลุ่มการให้บริการข้อมูลที่มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการ	S	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
☐ 3.1 กลุ่มการให้บริการธุรกรรมระดับท้องถิ่น	S	S	S	I	I	I	I	I	I	I	S	I
☐ 3.2 กลุ่มการให้บริการธุรกรรมระดับชาติ	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
☐ 4. กลุ่มการให้บริการธุรกรรมที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ หรือบริการที่มีความเสี่ยงสูง	S	A	S	S	S	S	A	S	A	S	A	A
กระบวนการจากการประเมินขั้นตอนที่ 2												

สัญลักษณ์ I (Initial) คือ ระดับเริ่มต้น สัญลักษณ์ S (Standard) คือ ระดับมาตรฐาน และสัญลักษณ์ A (Advanced) คือ ระดับสูง

ตัวอย่าง ตัวอย่าง ตัวอย่าง DRAFT

ช่องทางติดต่อเพื่อสอบถามข้อมูล รับข่าวสาร หรือร่วมพัฒนามาตรฐาน

standard.dga.or.th

DGA Contact Center

02 612 6060
contact@dga.or.th
www.dga.or.th/contact-dga

DIGITAL GOVERNMENT DEVELOPMENT AGENCY

Smart Nation
Smart Life

*"ประเทศ **ทันสมัย***

*ชีวิตคนไทย **ก็ง่ายขึ้น**"*

